

«Վանտոմ տիրէ յի, Նաբօլէոնու-
ղուն պաշլընա Եւլամէթի տիր. բաբա
թածնըն բաբալըդ իլէ վէ Պասթիլ
տիրէ յինին իսթիլալ իլէ նէ տէրէնէ սը-
գըը մընսսէպաթը վար իսէ, օնուն տա-
նիս Պօնաբարթ սիսիլէսի իլէ այնի միւ-
նասսէպաթը վար : Խարապ իտիլէն սա-
նէնէ Պօնաբարթլըղըն ֆէնս թարաֆընը,
աաքէրիէն շէրէֆ իչին օլան արգուի
շէտտիտինի, քեաֆֆէյի միւլէթլէրին
գարաբլարընը դապուլ իթմմէսի իլէ
մէզլըթի միւլէթլէր ճագըննաս օլան
թաճգիրի, քէտիւր նիւէթլէրինի իլէրի
վարտըմադ իչինս իվրօ պաեթլմուհարէ-
պէ տէ հէթլէրինէ թէսլիմ իթմէքիքտէ
տէրքետար օլան շէթաճնա չաբուգու-
ղունու,ինսան էօմրինիւն ազիլլիյինէ
գարշըր օլան թաճգիրինի, վէ Յրանսա
տըր իվրօպանըն սուլճ ու սալանըն պօ-
զան տէյի օլունան սիթմէմէ մէսուլ պու-
լունմասըն իգճար իյլէմէքտէ տիր :
Մէզլըթի տէրքաեթլէրինէ վէ մէտէ-
նիւէթ իչինս աշլըմըճ հիչ պիր դավղո
տէրքար իթմէ մայ, հաս տէրքար

ԲԱՐԻՍԻՆ ԱՆՎԱԼԸ

Բարիս 18 մայիս

Գոմիւն, տիւնքի կիւն վազը օլան տէնէթլու բաթլաւը իշին, Վէրսայլ հիւքիւմէթինին իշի տիր տիւնէթլու մէզ-քիւր հիւքիւմէթ իւզէթինէ ազվ իթմէթ-տէ տիր. վէ իւզէթինէ շիւքիւն օլունան պիր դաշ քիւն տաթի, մահպէս իլգա իտիրիլէր տիր:

Մէջլէնտիլինէ կէօրէ, մէզքիւր ֆի-շէնք ֆապրիդաւըն հալաւա չըգմա-սընտան ազ վազըթ մուգտտէթ, եւ-գընտաթի խասթախանէտէ պուլունան բահիպէ դատընլար, մէզքիւր խասթա-խանէթ իթէթ իշինէթ իւզէթէ էմր ախգ իթտիլէր, վէ ֆապրիդաւա իշինէն ա-մէլէլէր, առթմէն օլունալու վազըթ-տան իթի սաաթ էվվէլէն իշինէթի թա-թիլ իշինէթիլէր, վէ բաթլաւընտան սոն-րա տաթի, էլինտէ եանմագտա օլան պիր քիւրիթ պուլունան պիր թաթու-աաթէրի աթղ ու կիրիթթ օլունմուշ տուր:

Մէզքիւր ֆէլաթէթ, գուհուր իթ-տիլի մահէլլտէն խայլիճէ ուզաթլար-տա տաթի տէնէթլու դազլար բէյ-տա իթմիշ, վէ եարալանան առթմէր ի-շինտէ, լէնէթալ Լա Մէսիլեանըն էր-քեանը հարպ բէյիսի տաթի պուլուն-մուշ տուր:

Յապրիդաւըն ճիվարը պու կիւն եան-կըն քիւլիւ վէ վիրանէ հալինտէ պու-լունմագտա տուր. եազընընտա պուլու-նան խանէլէրին թաթլաւըն զայնէթլէ շէտիտ սուրէթտէ զէտէլէնմիշէր տիր, վէ պազըլարընըն քիւրէթիւրի վէ սիւհաճ մէրմէրէր (Բարիս խանէլէրինին չաթը-լարը, քիւրէթիտ ելէրինէ սիւհաճ մէրմէր իլէ տաթի էթրիթլիլէթտէ տիր) պիւսպիւ-թիւն ալազը ինմիշ տիր:

Սապըթ իմբէրաթթոր Նաբօլէօնու, իշին թաթըլարըն իշին եարաթըրմը օլուն-ղու պիւլիւք էպիլիէ, հէման պիւսպիւ-թիւն խաթապ օլուն:

Վէրիթէ նամ զազլէթանըն պէեա-նընա, բաթլաւընըն վուգու պուլուն-ղու մահէլլտէն 150 գատար գատէթ ե-րազըլաթտա պուլունան պիր խասթախա-նէ, հէման քեամիլէն ալազը ինմիշ, վէ տէրուրիլէնտէ պուլունանլար, պաշլարընը պլըպ գաշմըլար տուր:

Բահիպէ գատընլար, իւրամէթքար-լար, խասթա պաթալալար, խասթախանէ մէմուրլարը, վէ հաթթա խասթալար պիլէ, գոլայլըլա խէեալ իտիլէպիլիթ օլան պիր գարմաթթըրըլըլա, պրա-գըպ գաշմըլար տուր:

Թահիրի ասաթիւր օլմաթլըլաւան գաշմըլ օլունալարըն իշին մէզքիւր խաս-թախանէթ հապա իտիլիշ օլունլար էպ-նիլէնին երգըլմաթընը ալի ֆուրսաթ-աաթ իտէրէթ, գաշմա գուրթուլմուշ-լար, եարըմ կիլինմիշ օլան աաթալար, վէ եալըն աաթ գաաթըլար տաթի կէօ-րիւլիւշ տիր:

Պէլէր գաթլը օլան տէթրթ գըթա խանէլէր երգըլալար, էհալի քէնտի է-եալարընը, բէնէլէրէթտէն ալազը ֆըր-լաթլար, վէ պարկիլէր տաթի, քէնտի պաղլարընը գորաթարաթ, եապանի հայ-վանլար կիլի, սոգաթ սոգաթ գոլմաեա վէ գարըլարըն ալազանլար տէվիթմէ-յէ պաշլալար:

Տէնէթտէն իլիլի կէլին պիր չըլըն-լըդ հալի, էհալինին իւզէթինէ հիւք-իթմէյէ պաշլալար, վէ մէզքիւր հալ, առնաթ եարալարըն խասթախանէ ա-րապալարըն իլէ թաշընմաեա պաշլալա-սընտա մահվ օլմաեա ելէլ թուիթմուշ տուր:

Մէզքիւր արապալար կէօրիւնտիւք-տէ, գորգուհուհու ելէրինէ, աթըմաթլըդ տուլղուսու կէլաի, վէ հէր քէն սաթաթ-

լանանլարըն սէրէնմալարըն խաթիթ-լէթմէյէ չալըմագտա իտի:

Մէզքիւր ֆէլաթէթին, Մօնրթու-թապեաթընտան կէլին պիր գուլմաթա-տան նէլէթ իլիլէթ օլմաալ, զայնէթլէ իշինմալտէն տիր. վէ հազըլաթթէտէ, մէզքիւր գուլմագտա, Մ. Թիլէր իլէ Մա-րէշալ Մաթ-Մահօնու, Մօնրթու մէվ-գընտա պուլունան իսթիլէթալարը կէօլտէն կէլիթաթիլէր վազըթ տիթլ-մըլ տուր տէյի զանն օլունմագտա տուր:

Թուլուլմագտըլարըն վէ պիր թաթըլ-թապիթէլէրին գահրամանա թաթլ ու հարէթէթլէրին սաեթիլտէ, մէզքիւր բաթլաւընտան հուսուլէ կէլին ալէվլէ-րին եաեթլմաալ վէ եազընտա պուլու-նան սայիր պիր ֆապրիդաւըն տաթի ա-թէլ ալմաթ էսիւ ալընմըլ տուր:

Տիւն ախլամ հիւքիւմէթ գոնաղըն-տա տիգըլաթ շահան պիր թէնէթիւ-վուգու պուլունալ տուր: Գոմիւն ազա-լարընըն ուֆաթ գըմը, արթըթ մէլիսէ կէլէյէթինին թէնէթիտ կէօթլէրմիշ ի-տի. հալ պու քի հազըր պուլունան ա-գալար սաեթլաթաթ, մէզքիւր ուֆաթ գըմըն տաթի, քէնտի սանաթիլէրէր իւզէթինտէ օթուրմուշ պուլունաթա-րը կէօրիւլիւշ տիր: Պունուհ իւզէ-րինէ, ուֆաթ գըմըն մէզքիւր պէեա-նմէսի, պիւլիւք գըմ թարաթընտան շէտիտ սուրէթտէ թաթիթա գըլընտուր:

Շէհրի իւրպէն, ասաթիլէր ելէթէթ վէ իշիլի սաթման պիր առթմին, Վէրսայլ ասաթիլի թարաթընտան էլէ կէլէրիլիւշ, վէ մէյտանը մուհարէպէտէ էթուրիլիւ-միւշ օլմաթըն պէեա իտէրէթ, պէթլէ պիր հարէթէթէ գարըն նէ իտիլէթէյի-նի սիւալ իլիլտի: վէ մէրգուլ աթթ-ճընըն էթուրիլիւլիւշ օլմաթըն աթթը ինթիթաթ օլմաթ իւզըն, էսիր պուլու-նան Վէրսայլ ասաթիլիլտէն օն նէթէրի-նին, եանի պէլ նէթէրինին գարաթլ խաթթընտա, վէ պէլ նէթէրինին տաթի նէթիլ Բարիստէ գուրղունա թուլթու-լալարընը կէօրմէթ արգուսուտա օլուն-ղունու պէեա իթտի:

Պունուհ իւզէրինէ ուզուհ պիր միւ-ճաթէլէ վուգու պուլունաթաթ սօնրա, հէր պիր էթրիլին եաթաթ Գոմիւն թա-րաթիլիլտէն գաթլին պէտէլ օլաթաթ իւշ նէթէր բէհին (էսիր) օլան առթմէր գաթլ իթմէթլիլէ տայիր օլան 7 ինճի Գանուհ պէնտիլին մէվգըն ինթայէ վազ իտիլէթինէ գարաթ վիթիլտի:

Իշլէրին պու հալինտէ, հէր տաթը-գա, իւշ նէթէր պիսուշ տաթիլէրին, Գո-միւն մարիթէթի իլէ գաթլ իտիլիշ օլ-մալարընը տուեապիլիլիլ, վաթաա ա-սաթիլէր ելէթէթ վէ իշինէթ սաթման մէրգուլ առթմին, Վէրսայլ ասաթիլի թարաթընտան էթուրիլիւլիւշ օլմաթըն ի-շին վիթիլէն շէհաթէթ տաթի, բէթ գա-յիթ պիր շէհաթէթ տիր:

Լաթին Գոմիւն, մէզքիւր հիւքիւ-նիւ ինթա իլիլէթտէն, էլպէթտէ պի-րաթ տիւլիւնէթէթ տիր. շիւնքի քէնտի էլինտէ պուլունան հէր պիր էսիրէ գոր-շըլըթ, Մ. Թիլէրին էլինտէ օն նէթէր էսիր վար տուր:

Մօնրթու գալէաթ սուս տուրուլմուշ տուր, վէ մէզքիւր գալէաթն տաթի, իսի վէ Վանվ գալէալարը գատէրին իտիլաթ օլունալ օլմաթը գանն օլունմագ-տա տուր:

Բարիսին զարպ թարաթընտա, պիւլ-իւք շիտտէթլէ գալէաթա տէվաթ օ-լունուեթ, վէ էլիլէր աթըլարըն սօգիլէն իթիլմաթ իթմէթ ճայթ իւշ, տիւն կի-ճէ Վէրսայլ ասաթիլիլէր Տօֆին գարու-սու ճիվարընտա Բարիս իւզէրինէ հիւ-ճուլ իլիլտիլիլտէն, Վէրսայլլարը կէթի սիւրիւլիւլիլտէր տիր: Պու կիճէ ի-

քիւնի տէֆա հիւճուլ օլունմագըն սէթլէնմէթտէ տիր:

Վէրսայլ ասաթիլիլէր արթըթ քէն-տի պաթլէրիլարընը, օլ տէրէնէտէ Բա-րիս հիւսարլարընա եազլալարընըլար տուր քի, հաթթա Գոմիւնին զազլէթա-լարը պիլէ, իլընէլ, Բօլէն ալու Ժուր, Սթէթլ, վէ Բասի հիւսարլարընտա տա-եանրապ սուրուլմաթ օլմաթըն իգըրաթէ մէմուլար օլմուշար, վէ շունու տա-թի պէեա իլիլէթիլէր տիր քի, Լա Միլէթտէ, ալ վաթըթտան պիւլիւք պիր ասաթիլ ֆըրգաթընըն իշլէրի կիրէ-պիլէթէյի գատար, հիւսար իւզէրինտէ պիւլիւք պիր տէլիլէ ալըլմըլ տուր:

Սաթլար, հիւսարլարըն իլ թարաթըն-աա մուհաթաթաթա տայիր օլան խաթ-լարը իլէ մէլղու պուլունմագտա տուր-լար. լաթին ումուլմուշ էթքեարը շու-տուր քի, Վէրսայլ ասաթիլիլէր պիր քի-րէ Բարիս հիւսարլարընտան իշլէրի կիր-տիլէրինտէ, Միլլէթ մուհաթըլ աս-թէրիլիլտէն էթքէրի, գալէաթա տէվաթ իթմէթլիլիլ բէտա իտէնէթլէր, վէ Վէր-սայլլարըն իւզ իւզալմաեա, եաթաթ քէն-տի աթընա հարէթէթլէրին նէթիլէթին-տէն գուրթուլմաեա չալընմագտա տուր:

Ս. յի վաթըթտա, Գոմիւն պիլգաթ քէնտի առթմէր իլէ տաթի շէտիտ սու-րէթտէ տաթլանմագտա տուր:

Իսի գալէաթընըն գոմիւնտան պու-լունմուշ օլան Տալիթ, մէզքիւր գալէա-տա գալիլիլէ կէօթլէրմիշ օլմաթըն ի-շին, 15 սէնէ թէնհանիլին պիր էթր կէլիլիլէյէ հիւքմ օլունմուշ:

Մէզքիւր գալէաթա պուլունմուշ օ-լան 115 ինճի թապուր տաթի տաթը-թըլաթ:

Տիւն կիճէ Պուլարաթ իւզէրինտէ-քի պիր գահվտէ, շիւքիլի ալիլաթ սահիպէսի օլան պազըր գատընլար իլէ կիճէ թաթըն իտէն պիր թաթըմ օֆի-լալար տա նալիլհան աթղու կիրիլիլ օ-լունաթաթ, խէնտէթլէրտէ իշլէթմէ կէօ-թիլիլիլտիլէր. իշլէրինտէն պազըլարը տաթի, հիւսարլարաթ գուլլաթըլմաթ իւզ-րէ գուլ թարալարըն տիթմէթ իշին Սէն-Լաթէրէ կէօնտէրիլիլէր տիր:

Մէրգուլման օֆիլիլալարըն Գոմիւնէ գարըն աաթաթ գալէաթըլթ թէրթիլիլտէն պուլունմուշ օլմաթընտան շիւքիլի իտիլտիլիլ սահիլ տիր:

ԳՈՒՊԱ ՃԵՋԻՐԷՍԻ

Միւլմէթմէյի Սմէրիգա սուլարըն-տա, վէ իսթանբա հիւքիւմէթի իտա-րէսի թահթընտա օլան Գուպա ճէլիլէ-սինտէ, իւշ սէնէթին պէրու պիր իթի-լալ հիւքմ իթմէթտէ տիր:

Մէզքիւր իսթիլալըն էսաթը, պիր սէթ իլէ, Գուպա էհալիլիլտէն, պիր ճիւլմուլիլիլ օլաթաթ քէնտու քէն-տուլէն իտարէ օլմաթը, վէ էսիլիլիլտէն տէրհալ լաղվ իտիլիլտէն տիր:

Իսթանբա հիւքիւմէթի, մէզքիւր միւլմաթիլ ճէլիլիլ քէնտի հիւքիւլ թահ-թընտան չըգարմաթ իսթմէթ, հալ պու-քի, պազը տաթի սազլաեաթաթաթա տաթը:

Պունտան իլիլ սէնէ մուգտաթմին-տէ, մուհարիլիլ, իլիլ թարաթըլ աա-թիլ ասաթէրիլէ նէ մէվգըլաթա պուլուն-մագտա իտէլիլ, էրինէ ալիլ մէվգըլաթա տուրլար. վէ հիւ պիր թարաթ տաթի, տիլիլիլտէն ելէնմէթտէ տիր:

Շիմտիլէ տէկին թարաթէյնտէն ա-գալիլ, 30,000 քիլի էթիւլ, վէ ճէլի-րէնին էթսէր մահէլլէրի, պիւսպիլիլտէն խաթապ օլունալար տուր: Իսթանբա հիւ-քիւմէթինին օլ էրիլտէն կէօրիլիլ մալիլիլտէն տարըլթ տաթի, էրինէ պաշ-գա տուր:

Նէ՝ օլաճաթ տուր մէզքիւր մահօնու-տար վէ կիւզէլ ճէլիլիլտէն հալի, պու-նու քիմաէ սէթլէթմէթ, առնաթ շու գա-տարըն ալիլաթա տուր քի, տիլարընտան պիր միւլտալիլէ օլմաթըլաթ, գալիլա էպէտի սուրէթտէ տէվաթ իտէնէթ տիր:

Կէլէնլէրտէ պիր գալ տէֆա, մէզ-քիւր ճէլիլիլ Միւլմէթմէյի Սմէրիգա հիւքիւմէթի թարաթընտան սաթըն տ-լընաթաթ տուր տէնտի, հալ պու քի իս-թանբա հիւքիւմէթի իւզէրինտէ, մէզ-քիւր ճէլիլիլ թաթաթըլթ մէյիլիլտա-թընա պէնգէր պիր շէյ կէօրիլիլտէթ-տէն պաթա, հաթթա ելէնի գըրալ հազըլէթլէրի տաթի, ազ վաթըթտան Գուպա ճէլիլիլտէն իսթանբա սիլահ-լարընըն պիւլաթիլիլտէն զալիլէ պիլիլտէն ճէլիլիլտէն իսթանբա սիլահ-լարընըն իլէ, քէնտիլիլ ալտաթմըլ տուր:

Իսթանբա զազլէթալարը, իսթանբա հիւքիւմէթինին, Գուպա էհալիլիլտէն սաթմաեա հաթթըն էթ տուր տէրիլէր, տիլէր թարաթտան Միւլմէթմէյի Ս-մէրիգա հիւքիւմէթի տաթի, ճիւլմու-րիլիլտէն ուսուլիլ մէպտէլիլտէն աաթալ-թընա ալմաթըլըն, Գուպա էհալիլիլտէն պիր վարտաթ մաթաթընտա սաթըն տ-լաթաթ:

Իմտի, պու հալին սօնու նէրէյէ վա-րաճաթ տուր:

Պու տէֆա իսթանբա օրտաթսուլտան օլան պիր միւլալալ, ալիլ եաթըն ալիլ պիր թարիթ թէթլիլ իլիլմէթտէ տիր: Իսթանբա հիւքիւմէթի, Գուպա ճէ-լիլիլտէն, Գուպալլարա սաթըն, տէր միւլալալ Մալիլալ:

Մէզքիւր թէթլիլիլ, տահա զիւտաթ տաթըն պիր թապիլիլ իլէ, շէթլէ տի-մէթ տիր:

Գուպա էհալիլիլ, քէնտի միլիլտէն գան իլէ սաթըն ալմաեա չալընմագտան իսթ, ալիլտէն իլէ սաթըն ալիլ:

Իսթանբա իլէ օթսօլիլ նազարը իլէ պաթըլաթաթ, Գուպա աթէթինին պաթըլըլմաթըն իշին պունտան տահա զիւտաթ ալէա նէ՝ թէպաթիլ պուլունա-պիլիլ:

Նիւտէրանտան էլէնիլ նամ իւլ-նան զազլէթաթընտա օթսօլտուլունա նէլաթէն, իւլունտա վաթը Բանթէլիլ նամ մանաթըլաթա ելտի նէթէր րա-հիլիլ թաթմ վաթթ չորպա ելտիլ-տէն սօնրա, զէհիլիլտէն պիր աաթմ իւ-զէրինտէ նէ ալէաթմէ կէօրիլիլ իսթ օնլար տաթի տէրհալ ալիլ ալէաթմէթլիլ հիւս իթիլիլ վէ իշլէրինտէն իլիլ նէ-թէրի օն սաթմ սօնրա վէֆաթ իթմիլ-լէր վէ տիլիլ պէլ նէթէր բաթալար, վաթթիլտէն թէթաթիլիլտէն պաթըլաթ-զընտան գուրթուլմուշալար տուր:

Էթլէ զանն օլունու քի պիրիլիլ մէրգուլման իշտիլիլ չորպաթա զէ-հիլ աթմըլ տուր տէյի: Հիւքիւմէթ, մէզքիւր ճիւլաթէթի իլիլտէլիլտէն արա-մագտա վէ գաթէն պիր գալ շիւքիլիլ աաթալարըն աթղ ու կիրիլիլ իթտիլիլտէն տիր:

Կէլէնլէրտէ Վէրսայլ էսիր կէօ-թիլիլտէն 280 նէթէր աթըլարըն եալը-նը 40 նէթէրի Յրաթըլ օլունալ, պաթը գալան 240 նէթէրինին էնէլպիլ աաթմա-լար օլունալարըն ալալալըլ տուր:

Պունտան ալիլաթաթ ալալալըլ քի Բարիսին ումուլմա ալիլ օլան պիլալարը վէ տիլիլտաթ միւլիլ օլմաեա սէրայ-լարըն մէրհաթթիլիլտէն ալիլալ վի-րիլա եաթանլար Յրաթըլալար օլմաեալ իլա էնէլպիլտէն տիրլէր, շիւքիլ Յրաթ-սըլալարըն, պու տէրէնէ տիլաթէլիլ գաթըլալալիլ օլմալարըն չօլունալ ին-տըլըն շէյ տէյիլ տիր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷՍ

ՊԱՐԱԳՈՒՅ Թ. ՓԱՆՈՍԱՅ

Գալթաթա Բէնշէնպիլ բաթընտա 29 նիւլիլալ իսթ խանընտա